

endnu bestaar mellem Grundejerorganisationernes og Lejerforeningernes Repræsentationer om, hvad ret og billigt er. Vi ser her, hvorledes Husejerorganisationerne kræver indtil 50 pCt. Forhøjelse af den pr. 1. August 1914 gældende Leje, og ved at betragte den fremkomne Statistik vil man se, at dette er mere end hele den Forhøjelse af Huslejen, som hidtil har fundet Sted. Og ser man saa paa Lejerforeningernes Forslag, hvor man byder af de Penge, som vedkommende Husejer har indestaaende i Ejendommen, højeste Obligationsrente, er det indlysende, at hvis man lovfæster en Paragraf af et saadant Indhold, vil man for stedse have forskertset alt Byggeri. Og det kan dog ikke være Meningen. Naar jeg nævner, at den højeste Obligationsrente er et meningsløst Tilbud fra Lejerorganisationernes Side, maa jeg samtidig gøre opmærksom paa de uhyre Tab, Grundejerorganisationerne led i Aarene fra 1910 til 1915, et Tidsrum, i hvilket for ikke mindre end 44½ Mill. Kr. Boliger og Byggegrunde blev tvangssolgt her i Kongeriget. Og ser vi endelig paa Forslaget om de 30 pCt., det Mæglingforslag, som fra Regeringens Side er stillet, og som vi fra vor Side vil yde den varmeste Støtte, vil vi se, at fra 1916 til 1919 er Forhøjelsen i Provinsbyer med over 15 000 Indbyggere allerede 27,1 pCt., i Provinsbyer med 4 000—15 000 Indbyggere 35,2 pCt. og i Provinsbyer med under 4 000 Indbyggere oppe paa 45,9 pCt., saa man vil se, at 30 pCt. er et meget moderat Krav fra Ministerens Side. Den socialdemokratiske Ordfører, det ærede Medlem Hr. Simonsen, talte noget om Forstaaelsen af denne Paragraf, hvorvidt det var Hensigten med den, at Forhøjelsen skulde kunne ske paa Grundlag af allerede tidligere foretagne Forhøjelser. Jeg maa mene, at det ærede Medlem har været langt ude for at finde en Grund til at bebrejde Ministeren noget, naar han ganske springer over, at der udtrykkelig i § 6 B. staar om den Forhøjelse, der er Tale om, at det, der danner Grundlaget for den, er den Leje, der gjaldt den 1. August 1914. Det er ikke den rent pengelige Forhøjelse, som efter det Forslag, Ministeren har stillet, kan komme til at betyde noget for Ejeren. Men det, som jeg formener, at dette Lovforslags Paragraffer i det hele tilsigter, er at give Ejerne en Smule Dispositionsret over den Ejendom, som de er kommet i lovlig Besiddelse af. Naar der er saa stort et Svælg mellem Grundejerforeningsorganisationernes Opfattelse og Lejerforeningernes Opfattelse, er det selvfølgelig nødvendigt, at der fra Lovgivningsmagtens Side gribes ind

for at faa reguleret disse Forhold; og da vi nu en Gang er begyndt paa en Huslejerereguleringsforanstaltning, føler vi, at vi ikke med eet Slag kan gaa til at ophæve denne Regulering. Det, som det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg udtalte som Venstres Ordfører, at dette Lovforslag skulde danne Overgangen til friere Forhold, er det samme, som vi mener. Som Forholdene har udviklet sig mellem Ejere og Lejere, tør man vist sige, at der mellem disse to er udsaaet et Had, som har antaget en ubehagelig Karakter; og for blot at nævne en Sag fra forrige Uge af højst ubehagelig Karakter i Forholdet mellem Ejere og Lejere burde det være dette Forslags Hensigt at skaffe saadanne Forhold til Veje, at Ejere og Lejer kan finde hinanden, saaledes at naar det bliver nødvendigt at ophæve Huslejerereguleringen, det da ikke skal faa en katastrofal Karakter saavel for Ejerne som for Lejerne.

Der er et Punkt i Lovforslaget, som ogsaa den ærede socialdemokratiske Ordfører (Simonsen) kom ind paa, nemlig § 8, 4de Stykke, der skulde give Ejerne noget af deres Opsigelsesret tilbage. Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa, om dette har faaet den heldigste Form, idet man giver denne Opsigelsesret en kvantitativ Karakter. Skulde der kunne findes en Udtryksform, som havde en mere kvalitativ Karakter, skulde vi fra vor Side sætte uhyre Pris paa det; men hvor langt man er kommet bort fra Ejendomsretten med Hensyn til Boliger, det viser det lille Stykke i samme § 8, som siger, at en Ejer, der har ejet Ejendommen fra Tiden før 9. Juni 1916, og som selv vil bebo Ejendommen for at overtage en Viceværts Funktioner, skal kunne opsigte den i Ejendommen boende Vicevært. Naar det er blevet nødvendig at indføje denne Ordlyd i Forslaget, maa man indrømme, at man er kommet langt ud i Karikaturen af, hvad Ejendomsretten er.

Der er fra Grundejerforeningsorganisationernes Side stillet Forslag om at tage Forretningslokalenævne bort af Forslaget som en mildnende Foranstaltning. Vi fra vor Side kan ikke inlade os paa en stykkevis Lovgivning paa dette Felt; vi tror, at det vil blive til stor Skade for en Mængde smaaahandlende, en Mængde Detailhandlere. Der maa foregaa en gradvis Ophævelse af hele Loven. Det første Afsnit af Huslejerereguleringsloven vil jo ikke bevirke, at der skaffes en eneste Bolig til Veje, hvorimod Afsnittene III, IV og V, særlig de to sidste, tager Sigte paa Fremme af Byggeriet. Et tidligere Medlem af Tinget, Kaptajn Eigil Jørgensen, min Partifælle, holdt, da dette